

 Project 101120713 LIFE22-CET-LIFE ReHABITA

БЮЛЕТИН LIFE ReHABITA

5TO ИЗДАНИЕ

Септември 2026

Съдържание на бюлетина

Партньорска среща в Мурсия за ускоряване на действията срещу енергийната бедност	4
Какво разкриват над 500 енергийни проучвания на жилища за енергийната бедност в градовете по проекта LIFE ReHABITA	5
От Госпич до три нови общини: ReHABITA в Хърватия се разраства	6
Община Лорка завърши енергийното обновяване на сграда в града, намалявайки потреблението на първична енергия с над 60%	7
Намаление на потреблението на енергия за отопление от 103 на 32 kWh/m ² : историята на обновяването на Салдус	8
Жителите на Плоещ съвместно създават по-зелен и по-устойчив град	9
Жителите на Яунлутрини поставят безопасността на сградите и обновяването им на първо място	10
Овластяване чрез знания: Как Енергийна Агенция – Пловдив подкрепя уязвими граждани в рамките на проекта LIFE ReHABITA	11

Съфинансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче са само на автора(ите) и не отразяват непременно тези на Европейския съюз или CINEA. Нито Европейският съюз, нито предоставящият орган могат да бъдат държани отговорни за тях.

Партньорска среща в Мурсия: Обединени усилия в борбата с енергийната бедност

През април EuroVértice беше домакин на партньорската среща по проект LIFE ReHABITA в Мурсия. Експертите от консорциума отчетоха постигнатия напредък, координираха предстоящите дейности и очертаха ключовите приоритети в борбата с енергийната бедност на европейско ниво.

EuroVértice представи резултатите от енергийните проучвания в пилотните общини, които отчитат умерена степен на енергийна уязвимост, свързана както с техническото състояние на сградите, така и със социалния статус на домакинствата. Данните показват, че по-високите разходи за енергия не гарантират по-добър топлинен комфорт – факт, който категорично подчертава необходимостта от последващо енергийно обновяване. Партньорите направиха преглед и на напредъка по пилотните проекти за сградна обнова, които се намират на различни етапи на изпълнение в отделните общини.

В рамките на срещата бе разгледан напредъкът по изготвянето на местни пътни карти за борба с енергийната бедност, като се акцентира върху ключовата роля на местните власти, социалните организации, техническите експерти и гражданите. Партньорите се договориха да ускорят тяхното финализиране и обсъдиха предстоящите обучения за уязвими домакинства и строителни специалисти, по-тясното сътрудничество със социалните служби и НПО, както и по-ефективното проследяване на постигнатите резултати.

Друг основен акцент беше интегрирането на мерки срещу енергийната бедност в общинските Планове за действие за устойчива енергия и климат (SECAP). Членовете на консорциума прегледаха показателите на Конвента на кметовете и дискутираха възможности за подкрепа на общините при оценката и актуализацията на техните местни стратегии.

EuroVértice проведе обучение за съвместно разработване на мерки за адаптация към климатичните промени в обществената среда. Дейностите предвиждат пряко участие на гражданите и последващо изпълнение от общинските власти. Методологията ще бъде внедрена в пилотните общини (Салдус, Пловдив, Пловещ, Лорка и Госпич), съобразно насоките на Компаса на Новия европейски Баухаус за устойчиво и приобщаващо развитие.

Срещата засили координацията между партньорите и определи предстоящите приоритети вкл. напредък по проекти за обновяване, завършване на местни пътни карти и разширяване на методологията ReHABITA към други общини. Тези действия ще спомогнат за консолидиране на енергийното обновяване като основен инструмент за намаляване на енергийната бедност и подобряване на условията на живот в цяла Европа.

Какво разкриват над 500 енергийни проучвания на жилища за енергийната бедност в градовете по проекта LIFE ReHABITA

Наскоро EuroVértice публикува анализ на проведените енергийни обследвания в над 500 жилища в пилотните общини по проект LIFE ReHABITA: Лорка, Госпич, Пловещ, Пловдив и Салдус. Проучването анализира потреблението на енергия на представителна извадка от жилища с цел да се оцени нивото на енергийна ефективност и температурен комфорт в тях.

Резултатите категорично показват, че енергийната уязвимост е проблем, който засяга еднакво всички общини в извадката. Жилищният фонд като цяло е силно остарял, тъй като е построен преди въвеждането на съвременните стандарти за енергоспестяване – в Лорка например едва 4 от 129 жилища отговарят на новите изисквания. Последиците са пряко свързани с нискокачествена топлоизолация, амортизирани системи за отопление и охлаждане и сериозни затруднения при поддържането на здравословен микроклимат без високи сметки за енергия.

Анализът показва, че енергийната бедност не зависи единствено от нивото на доходите, а е пряко свързана с техническото състояние на жилищата. Например, неефективността на климатичните системи и системите за битова топла вода води до повишена консумация на енергия в домовете.

Едно от основните заключения на проучването е, че няма пряка зависимост между потреблението на енергия или свързаните с него разходи, от една страна, и топлинния комфорт, от друга. В градове като Салдус и Пловещ например по-високото потребление и по-големите разходи за енергия дори съответстват на по-ниски нива на топлинен комфорт. Това предполага, че проблемът не се дължи единствено на количеството консумирана енергия, а по-скоро на неефективното ѝ използване в частично обновени сгради.

Установено е, че фактори като годината на построяване или размерът на жилището сами по себе си не са достатъчни, за да обяснят степента на енергийна уязвимост. Решаваща роля за нейното определяне играят именно качеството на ограждащата конструкция, ефективността на отоплителните и охладителните системи, видът на използваната енергия, както и броят на обитателите. В доклада се заключава, че справянето с този проблем изисква интегриран подход, съчетаващ енергийно обновяване, подмяна на оборудване и подобряване на системите за контрол. Подчертава се и необходимостта от включване на социални мерки, специално насочени към подпомагане на уязвимите домакинства.

Анализът акцентира върху социалното измерение на енергийната бедност. Наличието на уязвими групи – като деца, възрастни и хора с хронични заболявания определя високата степен на приоритетност на планираните интервенции. Подобряването на енергийните характеристики на сградния фонд не се ограничава до екологичните и икономическите ползи, а е пряко обвързано с осигуряването на жизненоважен комфорт и социална защита.

Документът „Доклад за оценка на сгради въз основа на енергийни проучвания“ може да бъде изтеглен от следния линк: [D3.1-Energy-studies-of-the-dwellings.pdf](#)

От Госпич до три нови общини: ReHABITA в Хърватия се разраства

Работата на LIFE ReHABITA в Хърватия надхвърля първоначалния пилотен проект в Госпич. През последните месеци бяха подписани споразумения за сътрудничество с Прелог, Плитвишки езера и Свети Петър Ореховец. Тези общини ще проучат как подходът на проекта към енергийното обновяване и енергийната бедност може да бъде адаптиран към техните общности.

Общината прилага това сътрудничество на практика чрез стартиране на онлайн услуга на едно гише, където жителите получават информация и съдействие за енергийно обновяване. Приета е и местна пътна карта, разработена с участието на заинтересовани страни, която предвижда мерки за повишаване на ефективността на жилищата и за подкрепа на уязвими домакинства.

Работата в Свети Петър Ореховец и Плитвишки езера все още е в по-ранен етап. След проведени дискусии относно жилищните условия, енергийния достъп и нуждите на уязвимите групи, Свети Петър Ореховец изготви първия проект на своята пътна карта. Той предстои да бъде прегледан и допълнително обсъден с местните заинтересовани страни. В

Плитвишки езера също вече е стартирало изготвянето на пътна карта, като първата стъпка е оценка на местните приоритети и потенциалните дългосрочни мерки.

Продължава подготовката на пътната карта на Госпич. На двустранна среща, проведена през май, хърватският екип и представители на града прегледаха съществуващия проект, сравниха приоритетите и обсъдиха как предложените мерки могат да бъдат приложени по-нататък.

Работата не се ограничи само до планове и срещи. Местни строителни специалисти и изпълнители участваха в семинар относно предстоящи възможности за финансиране, схемите за подкрепа и специфични нужди на уязвимите домакинства. Жителите бяха поканени на семинар за съвместно създаване, където идентифицираха проблеми, засягащи техния квартал и жилищните условия, разработиха възможни решения, които да споделят с местните власти.

Напредъкът е на различен етап във всяка община, но посоката е ясна. Прелог вече има приета пътна карта и онлайн услуга за консултиране, докато останалите общини изграждат своите планове около местните нужди. Този постепенен, практически процес помага на повече хърватски общности да превърнат подхода на ReHABITA в практическа подкрепа за хора, живеещи в неефективни домове или борещи се с разходите за енергия.

Община Лорка завърши енергийното обновяване на сграда в града, намалявайки потреблението на първична енергия с над 60%

Общинският съвет на Лорка продължава да постига стабилен напредък по проекта LIFE ReHABITA.

Проектът значително подобри енергийната ефективност на сграда чрез две основни мерки. Първо, ограждащата конструкция на сградата е изцяло обновена чрез подмяна с енергийно ефективни прозорци от висок клас, включващи рамки и остъкляване с високо ниво на изолация. Тази мярка спомага за намаляване на енергийните нужди за отопление и охлаждане, минимизира топлинните загуби и подобрява акустичния комфорт.

16 kW слънчева фотоволтаична система е инсталирана на покрива на сградата. Тази инсталация ще позволи генерирането на чиста електроенергия за собствено потребление, намалявайки зависимостта от конвенционални енергийни източници и спомагайки за намаляване на емисиите на парникови газове.

С тази инициатива Общинският съвет на Лорка прави стъпка към декарбонизацията на жилищния сграден фонд, насърчавайки приложението на устойчиви и възпроизводими решения за енергийно ефективно обновяване.

Целта на този проект бе инсталиране на системи за възобновяема енергия и подмяна

на прозорци с по-ефективни на сграда, състояща се от три жилища, разположена в град Лорка.

Извършените енергийно ефективни дейности по сградата са постигнали икономии на енергия от над 60% в потреблението на първична енергия.

Тази инициатива представлява важен етап в рамките на проекта, тъй като демонстрира осъществимостта на внедряването на енергийно ефективни решения в съществуващи жилищни сгради, подобрявайки комфорта на жителите, като същевременно намалява потреблението на енергия.

С този напредък, Общинският съвет на Лорка потвърждава ангажимента си към енергийния преход и устойчивото обновяване, насърчавайки иновативни инициативи, които подобряват качеството на живот на гражданите и допринасят за постигането на европейските цели за енергийна ефективност и борба с изменението на климата.

Намаление на потреблението на енергия за отопление от 103 на 32 kWh/m²: историята на обновяването на Салдус

На 21 януари 2026 г. в Салдус се проведе онлайн информационно събитие, озаглавено „Наистина ли работи обновяването на сгради?“. Събитието предостави на жителите и заинтересованите страни възможността да се запознаят с това как обновяването на многофамилни сгради влияе върху потреблението на енергия, месечните разходи и качеството на живот.

Кристапс Кашс, представител на Ekodoma Ltd. и технически партньор на община Салдус по проекта, изнесе презентация, озаглавена „Историята на разходите за обновяване на сгради“. Презентацията анализира обновяването на многофамилна сграда, разположена на ул. „Накотнес“ № 9, Салдус, като сравнява състоянието ѝ преди и след обновяването.

Дейностите по обновяването включват изолация на фасада, основи, сутеренен таван и тавански етаж, подмяна на дограма и врати, реконструкция на отоплителната система. Резултатите показват, че потреблението на енергия за отопление е намаляло от 103 kWh/m²

годишно до 32 kWh/m² годишно, което значително подобрява енергийните характеристики на сградата.

Обновяването, завършено през 2023 г., е на обща стойност 703 000 евро. Половината от инвестицията е осигурена със средства от Европейския съюз, а остатъкът – чрез 15-годишен банков кредит. Резултатите включват значително подобрение на вътрешния микроклимат и комфорта, повишена конструктивна сигурност, обновен естетически вид на сградата, както и увеличаване на пазарната ѝ стойност.

Гражданите на Пловещ създават съвместно по-зелен и по-устойчив град

На 17 юли 2026 г. АЕЗР Пловещ–Prahova и община Пловещ организираха обучение с участието на местни граждани. Събитието събра жители, заинтересовани да допринесат за по-енергийно ефективно и устойчиво на климатичните промени бъдеще за своя град.

Работилницата беше вдъхновена от принципите на новия европейски Баухаус, насърчавайки гражданите да инициират съвместно решения. Участниците бяха поканени да помислят как кварталите, обществените пространства и сградите могат да реагират по-добре на екологичните предизвикателства, като същевременно подобряват качеството на живот и засилват ангажираността на общността.

Събитието представи проекта LIFE REHABITA, неговите цели и текущи дейности. Участниците се запознаха с усилията на проекта за подкрепа на уязвими домакинства, насърчаване на енергийното обновяване, намаляване на енергийната бедност и насърчаване на участието на гражданите в енергийния преход, както и с услугите, предоставяни безплатно чрез системата за обслужване на едно гише (OSS), създадена в община Пловещ.

В рамките на проведените дискусии гражданите очертаха конкретни насоки за повишаване на градската устойчивост. Основните им препоръки се отнесоха към разширяване и грижа

за зелените площи, засаждане на дървета и създаване на сенчести зони за намаляване на последиците от екстремните горещини. Акцент се постави и върху развитието на съвременна зелена инфраструктура – от инсталиране на фотоволтаични системи върху обществени сгради до ускоряване на енергийното обновяване на жилищния фонд. Не по-малко значение се отдаде на подобряването на качеството на въздуха и насърчаването на устойчива мобилност чрез реформи в обществения транспорт, изграждане на велосипедна мрежа и пешеходно ориентирано градско планиране.

Участниците отчетоха ползите, които енергийното обновяване може да донесе, включително по-ниско потребление на енергия, намалени разходи за енергия за домакинствата, подобрен комфорт в помещенията и по-здравословни условия на живот.

Резултатите от семинара включват няколко конкретни проектни идеи, предложени от граждани. Те ще бъдат подложени на допълнителна оценка от страна на партньорите по проекта, като е възможно една от тях да бъде избрана за реализация, съобразно наличните финансови ресурси и приоритети на общината. Идеите, генерирани по време на събитието, ще послужат като основа за бъдещи местни инициативи, насочени към изграждането на по-зелен, по-устойчив и по-приобщаващ Плоещ.

Жителите на Яунлутрини поставят безопасността на сградите на първо място

На 24 февруари 2026 г. екипът на LIFE ReHABITA от община Салдус се среща с граждани от Яунлутрини с цел обсъждане на техническото състояние на многофамилните сгради, проблемите с безопасността и практическите възможности за обновяване. На срещата присъстваха Едгарс Аугустинш и Кристапс Кашс от Ekodoma, които споделиха професионални познания за строителните технологии и аспектите на безопасността.

Основните теми на дискусията включваха: • условия на вътрешния климат, вкл. температура, вентилация и образуване на влага; • подходящи изолационни решения и рисковете, свързани с изолирането на сгради отвътре; • ползите от цялостното обновяване на сгради, включително подобрена безопасност, по-ниски разходи за отопление и по-голям комфорт на живот.

Жителите изразиха особена загриженост относно техническото състояние на сградите си и пожарната безопасност. В много апартаменти все още се използват индивидуални отоплителни системи, които не винаги отговарят напълно на изискванията за пожарна безопасност. Друго основно предизвикателство е ограничената наличност на финансиране. Цялостният ремонт на сградите изисква значителни инвестиции, а програмата за подкрепа ALTUM в момента не е налична.

По време на практическата сесия участниците бяха запознати с основните изводи от техническия оглед на жилищната сграда „Оѝ“ в Яунлутрини и дискутираха необходимите приоритетни мерки за обновяване. Предвид факта, че повечето от сградите са с над 50-годишен експлоатационен живот, целенасочените интервенции – най-вече подмяната на покривната конструкция и топлоизолацията на таванските помещения – се очертават като неотложни. Оценката потвърди още веднъж, че своевременните действия са от ключово значение за гарантиране на безопасността и дългосрочната устойчивост на сградния фонд.

Гражданите бяха информирани за проекта LIFE ReHABITA, който предоставя експертна подкрепа и консултации относно обновяването на сгради и подобренията в енергийната ефективност, както и че могат да се регистрират за безплатна консултация в Центъра за енергийна ефективност в Салдус.

Овластяване чрез знания: Как Енергийна Агенция – Пловдив подкрепя уязвими граждани в рамките на проекта LIFE ReHABITA

Енергийният преход и климатичната неутралност са сред основните приоритети на Европейския съюз, но в центъра на тези промени стои човекът. В условията на динамични икономически предизвикателства енергийната бедност се превръща в сериозен проблем. Тя се изразява не само в трудности при плащането на сметките, но и в липсата на знания за ефективно управление на ресурсите.

В отговор на това проектът LIFE ReHABITA подкрепя социално уязвимите групи за постигане на енергийно ефективно обновяване на домовете. В Пловдив водещ двигател е Енергийна агенция – Пловдив, която чрез своя ReHABITA офис предоставя безплатни консултации, експертни насоки и обучения.

Повишаване на осведомеността

За да достигне до широк кръг от граждани и институции, проектът беше представен на 79-ия Международен технически панаир в гр. Пловдив (24–27 септември 2025 г.). На своя информационен щанд експерти от офиса на ReHABITA проведоха десетки срещи с граждани, общински представители, неправителствени организации и фирми, раздавайки образователни материали и предоставяйки съвети за обновяване на сгради.

Обучения „Енергийни навици“

Енергийната ефективност зависи не само от техническото състояние на сградата, но и от поведението на нейните обитатели. Затова Агенцията стартира поредица от обучения под надслов „Енергийни навици“, насочени към уязвими граждани.

Те включват следните основни модули:

- Енергия и енергийна бедност: Разясняване на основни понятия и въздействието на потреблението върху бюджета и околната среда.
- Сградни системи: Правилно използване и поддръжка на системи за отопление, охлаждане, битова гореща вода и ВЕИ.
- Практически умения: Разчитане на енергийни етикети за информиран избор на уреди и анализ на сметките за енергия.

Сътрудничество с общността

Ключова стъпка бе партньорството със Съюза на инвалидите в България – гр. Пловдив, където бе проведено двудневно обучение. Срещата премина при засилен интерес и предложи конкретни практически решения за хора с намалена подвижност, прекарващи повече време у дома.

Справянето с енергийната бедност изисква цялостен подход — техническото обновяване полага основите, а инициативата „Енергийни навици“ предоставя на гражданите знанията, необходими за намаляване на енергийните разходи и повишаване на комфорта. Енергийна Агенция - Пловдив продължава да реализира обучения и през следващите месеци.